

Offentlige finanser og finanspolitik

De offentlige finanser i Danmark er sunde, med lav gæld, finansiell nettoformue og offentlige overskud. I 2024 var overskuddet på den faktiske offentlige saldo 130 mia. kr., svarende til 4½ pct. af BNP. I de kommende år ventes der fortsatte, men aftagende overskud på den faktiske saldo. Overskuddet på den faktiske saldo skønnes at aftage som følge af en gradvis konjunkturnormalisering samt finanspolitiske lempelser.

Den strukturelle saldo, der er rensset for konjunkturudsving og andre midlertidige forhold, skønnes at aftage fra 1,7 pct. af BNP i 2024 til -0,2 pct. af BNP i 2027. Det skal blandt andet ses i lyset af prioriteringerne til at styrke forsvar og sikkerhed og offentlig velfærd i kombination med skatte- og afgiftsnedsættelser. Helt overordnet er finanspolitikken planlagt ud fra en løbende tilpasning mod det mellemfristede mål for den strukturelle saldo på -0,5 pct. af BNP i 2030, og tilpasningen er størst i de første år.

Den ét-årige finanseffekt skønnes i 2026 til 0,4 pct.-point, og den flerårige finanseffekt til 0,1 pct.-point. De skønnede finanseffekter udgør dog forventeligt et overkantsskøn, idet en betydelig del af de øgede offentlige udgifter i prognoseårene er øremærket forsvarsudgifter. Anskaffelse af militært materiel har typisk et højere importindhold end de gennemsnitlige offentlige udgifter og derfor også lavere aktivitetsvirkning.

Tabel 1 Centrale skøn vedrørende tilrettelæggelsen af finanspolitikken

	2024	2025	2026	2027
Strukturel saldo, pct. af strukturelt BNP	1,7	1,1	0,0	-0,2
Faktisk saldo, pct. af BNP	4,5	2,9	0,7	0,3
Offentlig forbrugsvækst, pct. ¹⁾	1,8	3,5	2,8	0,7
Flerårig finanseffekt, niveau, pct.-point ²⁾	-0,6	-0,2	0,1	0,3
Ét-årig finanseffekt, pct.-point ³⁾	-0,2	0,6	0,4	0,2
Outputgab, pct. ⁴⁾	1,5	1,2	0,8	0,7
Beskæftigelsesgab, pct. ⁴⁾	1,7	1,5	1,3	1,1
ØMU-gæld, pct. af BNP	30,5	28,1	27,5	25,2
Offentlig finansiell nettoformue, pct. af BNP	23,9	25,7	26,0	26,0

1) Den skønnede offentlige forbrugsvækst er beregningsteknisk forudsat ens ved henholdsvis input- og outputmetoden. For 2024 er vist væksten i det offentlige forbrug ved inputmetoden.

2) Den flerårige finanseffekt er et mål for, hvor meget ændringer i finans- og strukturpolitikken påvirker outputgabets (niveau-effekt i forhold til 2019).

3) Den ét-årige finanseffekt er et mål for, hvor meget den planlagte finans- og strukturpolitik bidrager til ændringer i outputgabets i et givent år.

4) Beregnede mål for hvor meget produktionen og beskæftigelsen afviger fra de strukturelle niveauer. Når gabene er positive, indikerer det, at der er knappe ressourcer i økonomien i forhold til en normal konjunktursituation.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.